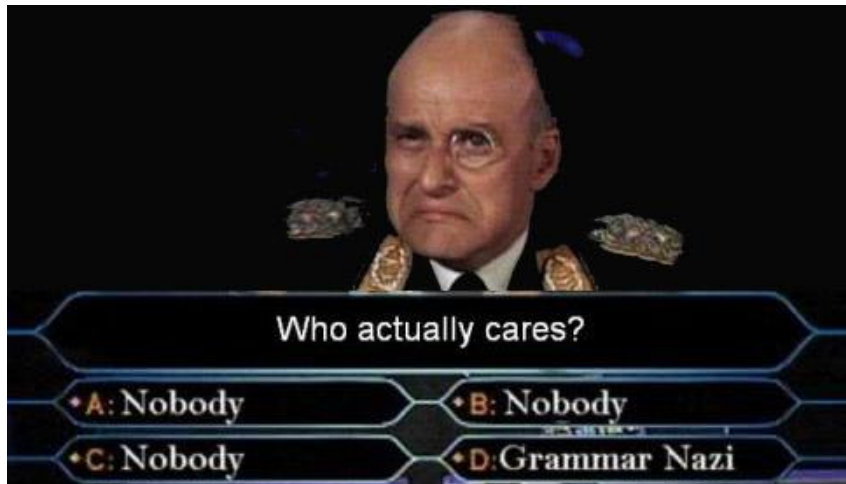

Nederlandse taalkunde I: Taalsysteem

Academiejaar 2020-2021

Wat niet?

- *Jan is groter ~~als~~ Els.
dan*
- Prescriptieve grammatica: afleren van grammaticale “fouten”
= onderdeel van de taalzorg

Wat wel?

- *Descriptieve grammatica*: verklaren waarom de ene zin **grammaticaal** is en de andere niet – door de regels te expliciteren
 - (1) a. *Bert wil nog twee pizza's eten.*
 - b. * *Willen nog eten twee pizza's door Bert.*
- Hoe zit de structuur van de Nederlandse zin in elkaar?

Wat wel?

- Twee grote onderdelen in Taalsysteem I:
 - woordsoorten
 - syntaxis van de enkelvoudige zin – incl. interne structuur NC en VzC
- Basisvak, biedt samen met ‘Nederlandse Taalkunde II: Taalsysteem’ een uitgebreide introductie tot de verschillende componenten van het Nederlandse taalsysteem (fonologie, woordleer, syntaxis)

Hoofddoelstellingen

- De afzonderlijke woorden in een tekst kunnen benoemen naar hun woordsoort: werkwoord, zelfstandig naamwoord, adjectief, ...
- Inzicht hebben in de binnenbouw van de NC en VzC: kern, determinator, bepaling, ...
- Een enkelvoudige zin kunnen ontleden in zinsdelen en de functie daarvan benoemen: zinsrelator, subject, objecten, complementen, ...

Bijvoorbeeld

- (2) *De oude boer telt zijn ganzen.*
 - Wat is de woordsoort van *zijn*?
 - A. bepaald lidwoord
 - B. zelfstandig naamwoord
 - C. persoonlijk voornaamwoord
 - D. bezittelijk voornaamwoord

 - Wat is de zinsdeelsfunctie van *zijn ganzen*?
 - A. subject (= onderwerp)
 - B. gezegde
 - C. direct object (= lijdend voorwerp)
 - D. meewerkend voorwerp

Hoorcollege

- maandagmiddag, 14.30 - 15.45 uur – zeker eerste 6 lesweken online
- lesgever:
 - prof. dr. Timothy Coleman
 - timothy.colleman@UGent.be
 - lokaal 05.03.100.031, Blandijnberg 2

Oefeningen

- Sessies per groep op dinsdag of woensdag, on campus
 - les 1: introductie tot de woordsoorten – verloopt verder via zelfstudie
 - vanaf les 2: oefeningen syntaxis
- Lesgevers:
 - Arne Dhondt, dr. Roxane Vandenberghe
- Veranderen van groep: enkel op gemotiveerd verzoek via e-mail

Studiemateriaal

- handboek: Willy Vandeweghe, *Grammatica van de Nederlandse zin*. Achtste, herziene druk, 2013
examenstof: **ALLES in** hoofdstukken 1-13 tenzij uitdrukkelijk anders vermeld
- slides: online na college
- syllabus woordsoorten: Ufora
- oefeningenbundels: Ufora

Programma

Deel I

8/2	Inleiding (zinsrelator, valentie, syntactische proeven)
15/2	De zinsdelen in vogelvlucht I: subject en objecten
22/2	De zinsdelen in vogelvlucht II: complementen
1/3	De zinsdelen in vogelvlucht III: satellieten en zinsmodificeerders

Tegen ten laatste eind lesweek 4: eerste keer grondig lezen hoofdstukken 1-13 van het handboek

Programma

Deel II

8/3	Bijzondere moeilijkheden I: Zeg het eens anders
15/3	Bijzondere moeilijkheden II: Meer over objecten: “specialekes” en randgevallen
22/3	Bijzondere moeilijkheden III: <i>Er, het</i> en andere leuke dingen
29/3	Binnenbouw van de NC en VzC

De theorie van de zinsontleding is na 29/3 volledig gezien.

Programma

Deel III

19/4	Theorie en praktijk van het grammaticaal onderzoek I: bronnen voor de studie van de syntaxis (belangrijke grammatica's en korte demonstratie corpora)
26/4	Theorie en praktijk van het grammaticaal onderzoek II: De constructiegrammatica
3/5	Theorie en praktijk van het grammaticaal onderzoek III: Grammatica en taalvariatie (BN vs. NN, dialecten, taalverandering, Afrikaans)
10/5	Vragenuurtje

Stof van lesweken 9, 10 & 11: enkel bonusvraag op het examen.
Voor vragenuurtje: vragen welkom tot donderdag 6 mei, 14.00 uur